



Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
prezentate la 27 noiembrie 2018¹

Cauza C-573/17

**Openbaar Ministerie
împotriva
Daniel Adam Popławski**

[cerere de decizie preliminară formulată de
rechtbank Amsterdam (Tribunalul din Amsterdam, Țările de Jos)]

„Trimitere preliminară – Cooperare judiciară în materie penală – Mandat european de arestare – Decizia-cadru 2002/584/JAI – Aplicarea principiului recunoașterii reciproce a hotărârilor în materie penală prin care se pronunță pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniune – Decizia-cadru 2008/909/JAI – Declarația unui stat membru care îi permite să continue să aplice instrumentele juridice anterioare – Retragerea declarației de către statul de executare – Caracterul tardiv al declarației efectuate de statul emitent – Lipsa unui efect direct al deciziilor-cadru – Supremația dreptului Uniunii – Consecințe”

1. Prezenta cerere de decizie preliminară a fost formulată în cadrul executării în Țările de Jos a unui mandat european de arestare (denumit în continuare „MEA”), emis de Sąd Rejonowy w Poznaniu (Tribunalul Districtual din Poznan, Polonia) împotriva domnului Daniel Adam Popławski în scopul executării, în Polonia, a unei pedepse privative de libertate.
2. Cererea respectivă este urmarea Hotărârii din 29 iunie 2017, Popławski², în care Curtea a considerat în esență că legislația neerlandeză era incompatibilă cu articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre³, care prevede un motiv de neexecutare facultativă a MEA în vederea favorizării reinsertiei sociale a persoanei condamnate. În aceeași hotărâre, Curtea a amintit obligația care revine instanțelor naționale de a interpreta dreptul lor național, în măsura posibilului, în conformitate cu această decizie-cadru.
3. Or, rechtbank Amsterdam (Tribunalul din Amsterdam, Țările de Jos) urmărește să stabilească în prezent dacă, în ipoteza în care nu ar reuși să îndeplinească o asemenea obligație de interpretare conformă, ar fi obligat, în temeiul principiului supremației dreptului Uniunii, să lase neaplicate dispozițiile din dreptul său național care sunt contrare deciziei-cadru în cauză.

1 Limba originală: franceza.

2 C-579/15, EU:C:2017:503, denumită în continuare „Hotărârea Popławski”.

3 JO 2002, L 190, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 3.

4. Prezenta cauză va permite astfel Curții să precizeze legătura dintre Decizia-cadru 2002/584 și Decizia-cadru 2008/909/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană⁴. Aceasta este și o ocazie pentru Curte de a preciza efectele pe care acest tip de acte ale Uniunii le poate produce asupra drepturilor naționale.

I. Cadrul juridic

A. Dreptul Uniunii

1. Decizia-cadru 2002/584

5. Articolul 4 din Decizia-cadru 2002/584 prevede:

„Autoritatea judiciară de executare poate refuza executarea [MEA]:

[...]

6. în cazul în care [MEA] a fost emis în scopul executării unei pedepse sau a unei măsuri de siguranță privative de libertate, atunci când persoana căutată rămâne în statul membru de executare, este resortisant sau rezident al acestuia, iar acest stat se angajează să execute această pedeapsă sau măsură de siguranță în conformitate cu dreptul său intern;

[...]”

2. Decizia-cadru 2008/909

6. Articolul 25 din Decizia-cadru 2008/909 prevede:

„Fără a aduce atingere Deciziei-cadru [2002/584], dispozițiile prezentei decizii-cadru se aplică *mutatis mutandis*, în măsura în care sunt compatibile cu dispozițiile deciziei-cadru respective, executării pedepselor, în situațiile în care un stat membru se angajează să execute pedeapsa în cazuri în conformitate cu articolul 4 [punctul 6] din decizia-cadru respectivă, sau în cazul în care, în temeiul articolului 5 alineatul (3) din decizia-cadru respectivă, acesta a impus condiția ca persoana să fie returnată pentru a executa pedeapsa în statul membru în cauză, cu scopul de a se evita impunitatea persoanei respective.”

7. Potrivit articolului 26 alineatul (1) din această decizie-cadru:

„(1) Fără a aduce atingere aplicării acestora între statele membre și statele terțe, precum și aplicării lor într-o perioadă tranzitorie, în conformitate cu articolul 28, prezenta decizie-cadru înlocuiește, de la 5 decembrie 2011, dispozițiile corespunzătoare ale următoarelor convenții aplicabile în relațiile dintre statele membre:

- Convenția Europeană asupra transferării persoanelor condamnate din 21 martie 1983, precum și protocolul adițional la aceasta din 18 decembrie 1997;
- Convenția europeană privind valoarea internațională a hotărârilor represive din 28 mai 1970;

⁴ JO 2008, L 327, p. 27.

- Titlul III capitolul 5 din Convenția din 19 iunie 1990 de punere în aplicare a Convenției Schengen din 14 iunie 1985 privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele comune;
- Convenția dintre statele membre ale Comunităților Europene privind executarea hotărârilor judecătorești străine din 13 noiembrie 1991.”

8. Articolul 28 din decizia-cadru menționată are următorul cuprins:

„(1) Cererile primite înainte de 5 decembrie 2011 continuă să fie reglementate în conformitate cu instrumentele juridice existente privind transferarea persoanelor condamnate. Cererile primite după data respectivă sunt reglementate de normele adoptate de către statele membre în conformitate cu prezenta decizie-cadru.

(2) Cu toate acestea, orice stat membru poate, la adoptarea prezentei decizii-cadru, să facă o declarație conform căreia, în situațiile în care hotărârea definitivă a fost emisă înaintea datei specificate, va continua, în calitate de stat emitent și de executare, să aplice instrumentele juridice existente privind transferarea persoanelor condamnate, aplicabile înainte de 5 decembrie 2011. În cazul formulării unei astfel de declarații, respectivele instrumente se aplică în situațiile menționate în raport cu toate celelalte state membre, indiferent dacă acestea au făcut sau nu aceeași declarație. Data respectivă nu poate fi ulterioară datei de 5 decembrie 2011. Declarația menționată se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Declarația poate fi retrasă oricând.”

B. Dreptul neerlandez

9. Articolul 6 din Overleveringswet (Legea privind predarea)⁵ din 29 aprilie 2004, care transpune în dreptul neerlandez Decizia-cadru 2002/584, în versiunea aplicabilă până la intrarea în vigoare a dispozițiilor neerlandeze privind punerea în aplicare a Deciziei-cadru 2008/909, prevedea:

„1. Predarea unui resortisant neerlandez poate fi autorizată în măsura în care aceasta este solicitată în scopul unei anchete penale îndreptate împotriva sa și, în opinia autorității judiciare de executare, este garantat că, dacă acesta este condamnat la o pedeapsă privativă de libertate necondiționată în statul membru emitent din cauza unor fapte pentru care predarea poate fi autorizată, el va putea executa condamnarea respectivă în Țările de Jos.

2. Predarea unui cetățean neerlandez nu este autorizată dacă aceasta este solicitată în scopul executării unei pedepse privative de libertate aplicate acestuia printr-o hotărâre judecătorească definitivă.

3. În caz de refuz al predării întemeiat exclusiv pe dispozițiile articolului 6 alineatul 2 [...], Openbaar Ministerie [(Ministerul Public, Țările de Jos)] comunică autorității judiciare emitente că este dispus să preia executarea hotărârii, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 11 din Convenția privind transferarea persoanelor condamnate sau în temeiul unei alte convenții aplicabile.

4. Ministerul Public informează imediat ministrul nostru [...] cu privire la orice refuz al predării comunicat împreună cu declarația, prevăzută la alineatul 3, potrivit căreia Țările de Jos sunt dispuse să preia executarea hotărârii străine.

5. Alineatele 1-4 se aplică de asemenea unui resortisant străin titular al unui permis de ședere pe durată nedeterminată, în măsura în care acesta poate fi urmărit în Țările de Jos pentru faptele care se află la baza [MEA] și în măsura în care este previzibil că nu va pierde dreptul de ședere în Țările de Jos ca urmare a unei pedepse sau a unei măsuri pronunțate împotriva sa după predare.”

5 Stb. 2004, nr. 195, denumită în continuare „OLW”.

10. De la intrarea în vigoare a *Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties* (Legea privind recunoașterea și executarea reciprocă a condamnărilor la pedepse privative de libertate cu sau fără suspendare)⁶ din 12 iulie 2012, care pune în aplicare Decizia-cadru 2008/909, articolul 6 alineatul 3 din OLW are următorul cuprins:

„În caz de refuz al predării întemeiat exclusiv pe dispozițiile articolului 6 alineatul 2 [...], Ministerul Public informează autoritatea judiciară emitentă că este dispus să preia executarea hotărârii.”

11. Articolul 5:2 din WETS prevede:

„1. [Prezenta lege] înlocuiește *Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen* [(Legea privind transferul executării hotărârilor judecătorești în materie penală)⁷ din 10 septembrie 1986] în relațiile cu statele membre ale Uniunii Europene.

[...]

3. [Prezenta lege] nu se aplică hotărârilor judecătorești [...] care au rămas definitive înainte de 5 decembrie 2011.

[...]”

II. Litigiul principal și întrebările preliminare

12. Prin hotărârea din 5 februarie 2007, rămasă definitivă la 13 iulie 2007, Sąd Rejonowy w Poznaniu (Tribunalul Districtual din Poznan) a pronunțat împotriva domnului Popławski, resortisant polonez, o pedeapsă privativă de libertate de un an cu suspendare. Prin decizia din 15 aprilie 2010, această instanță a dispus executarea pedepsei.

13. La 7 octombrie 2013, instanța menționată a emis un MEA împotriva domnului Popławski în scopul executării acestei pedepse.

14. În cadrul procedurii principale privind executarea acestui MEA, *rechtbank Amsterdam* (Tribunalul din Amsterdam) a ridicat problema dacă trebuie să aplice articolul 6 alineatele 2, 3 și 5 din OLW, care prevede un motiv de neexecutare a unui MEA, în special în favoarea persoanelor care au reședința în Țările de Jos, ceea ce este cazul domnului Popławski⁸.

15. Prin decizia din 30 octombrie 2015, instanța de trimitere a adresat Curții o primă cerere de decizie preliminară, în cadrul căreia a arătat că, în temeiul articolului 6 alineatul 3 din OLW, Regatul Țărilor de Jos, atunci când refuză executarea unui MEA, trebuie să comunice dacă este „dispus” să preia executarea pedepsei în temeiul unei convenții încheiate cu statul membru emitent. Aceasta a precizat că o asemenea preluare depinde, în cauza principală, de o cerere formulată în acest sens de Republica Polonă și că legislația poloneză s-ar opune ca o asemenea cerere să fie formulată împotriva unui resortisant polonez.

⁶ Stb. 2012, nr. 333, denumită în continuare „WETS”.

⁷ Stb. 1986, nr. 593.

⁸ Este cert că domnul Popławski a dovedit că a avut reședința legală pe teritoriul Țărilor de Jos pentru o perioadă de cel puțin cinci ani fără întrerupere.

16. Instanța de trimitere a subliniat că, într-o asemenea situație, refuzul predării ar putea conduce la impunitatea persoanei vizate de MEA. Astfel, după pronunțarea hotărârii prin care se refuză predarea, preluarea executării pedepsei s-ar putea dovedi imposibilă, în special din cauza inexistenței unei cereri în acest sens formulate de statul membru emitent, iar această imposibilitate nu ar avea nicio incidență asupra hotărârii prin care se refuză predarea persoanei căutate.

17. Instanța de trimitere exprima astfel îndoieli cu privire la conformitatea articolului 6 alineatele 2-4 din OLW cu articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584, care nu permite refuzul predării decât în cazul în care statul membru de executare „se angajează” să execute pedeapsa în conformitate cu dreptul său intern.

18. În Hotărârea Popławski, Curtea a declarat că „articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretat în sensul că se opune legislației unui stat membru care transpune această dispoziție și care, în cazul în care predarea unui resortisant străin ce deține un permis de ședere pe durată nedeterminată pe teritoriul acestui stat membru este solicitată de un alt stat membru în scopul executării unei pedepse privative de libertate aplicate acestui resortisant printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă, pe de o parte, nu permite o astfel de predare și, pe de altă parte, se mărginește să prevadă obligația autorităților judiciare din primul stat membru de a informa autoritățile judiciare din al doilea stat membru că sunt dispuse să preia executarea acestei hotărâri fără ca, la data refuzului predării, preluarea efectivă a executării să fie asigurată și fără ca, în plus, în ipoteza în care această preluare s-ar dovedi imposibilă, un astfel de refuz să poată fi contestat”⁹.

19. În aceeași hotărâre, Curtea a declarat de asemenea că „dispozițiile Deciziei-cadru 2002/584 nu au efect direct”¹⁰. Totuși, aceasta a statuat că „instanța națională competentă are obligația, luând în considerare ansamblul dreptului intern și făcând aplicarea metodelor de interpretare recunoscute de acesta, de a interpreta dispozițiile naționale în discuție în litigiul principal, în măsura în care este posibil, în lumina textului și a finalității acestei decizii-cadru, ceea ce implică, în speță, că, în cazul refuzului de a executa un MEA emis în vederea predării unei persoane care a făcut, în statul membru emitent, obiectul unei hotărâri definitive prin care a fost condamnată la o pedeapsă privativă de libertate, autoritățile judiciare ale statului membru de executare au obligația de a garanta ele însele aplicarea efectivă a pedepsei pronunțate împotriva acestei persoane”¹¹.

A. Cererea de decizie preliminară

20. În cererea sa de decizie preliminară, instanța de trimitere arată că din Hotărârea Popławski reiese că articolul 6 alineatele 2, 3 și 5 din OLW este contrar articolului 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584.

21. Pe de altă parte, aceasta consideră că o interpretare a articolului 6 alineatele 2, 3 și 5 din OLW în deplină conformitate cu această decizie-cadru, în sensul că instanța de trimitere ar dispune, pe de o parte, de o marjă de apreciere în ceea ce privește aspectul dacă este sau nu este necesar să aplice motivul de refuz al predării care este menționat în acesta și nu ar putea, pe de altă parte, să refuze predarea decât cu condiția de a asigura preluarea efectivă a executării pedepsei de Regatul Țărilor de Jos, nu este posibilă, întrucât ar fi *contra legem*.

22. Instanța de trimitere amintește însă că, în prima sa decizie de trimitere în această cauză, a adresat întrebări referitoare la trei soluții care, în opinia sa, ar putea conduce totuși la un rezultat conform cu Decizia-cadru 2002/584.

⁹ Punctul 24 din această hotărâre.

¹⁰ Punctul 43 din hotărârea menționată.

¹¹ Punctul 43 din aceeași hotărâre.

23. Potrivit instanței de trimitere, ar reieși din prima hotărâre preliminară în această cauză că doar una dintre cele trei soluții ar fi admisibilă în raport cu dreptul Uniunii, și anume interpretarea potrivit căreia articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584 constituie temeiul juridic convențional prevăzut de fostul articol 6 alineatul 3 din OLW pentru preluarea executării pedepsei. Or, Minister van Justitie en Veiligheid (ministrul justiției și securității, Țările de Jos), care este organul competent pentru preluarea executării pedepsei, ar fi considerat că Decizia-cadru 2002/584 nu constituia o convenție nici în sensul articolului 6 alineatul 3 din OLW, nici în sensul articolului 2 din Legea privind transferul executării hotărârilor judecătorești în materie penală.

24. Instanța de trimitere deduce de aici că interpretarea respectivă nu este de natură să garanteze executarea efectivă în Țările de Jos a pedepsei pronunțate împotriva domnului Popławski și să conducă astfel la o soluție conformă cu finalitatea urmărită prin Decizia-cadru 2002/584, după cum solicită Curtea în Hotărârea Popławski¹².

25. Prin urmare, instanța de trimitere precizează că se confruntă cu obligații aflate în conflict. Astfel, procedând la predarea persoanei solicitate, aceasta ar acționa în conformitate cu articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584, dar cu încălcarea articolului 6 alineatele 2, 3 și 5 din OLW, ale cărui dispoziții nu pot fi interpretate în așa mod încât aplicarea lor să conducă la un rezultat conform cu decizia-cadru. În schimb, în cazul în care instanța de trimitere ar refuza predarea persoanei solicitate, ea ar acționa în conformitate cu articolul 6 alineatele 2, 3 și 5 din OLW, dar cu încălcarea articolului 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584.

26. În consecință, instanța de trimitere se întreabă cu privire la posibilitatea, în temeiul principiului supremației dreptului Uniunii, de a lăsa neaplicate dispozițiile dreptului său național incompatibile cu dispozițiile Deciziei-cadru 2002/584, chiar dacă acestea din urmă sunt lipsite de efect direct. Ea subliniază că, dacă ar lăsa neaplicat articolul 6 alineatele 2, 3 și 5 din OLW, nu ar mai exista niciun motiv pentru a refuza predarea domnului Popławski autorităților poloneze. Interesul acestuia de a fi reintegrat în societatea neerlandeză s-ar înclina astfel în fața interesului ca el să nu se sustragă de la executarea pedepsei.

27. În sfârșit, instanța de trimitere invocă o altă abordare posibilă, făcând trimitere la Concluziile avocatului general Bot prezentate în cauza van Vemde¹³. Această soluție eventuală privește aplicarea legislației naționale adoptate în conformitate cu Decizia-cadru 2008/909 privind recunoașterea și executarea pedepsei.

28. Astfel, avocatul general Bot a considerat, în această cauză, că declarația făcută de Regatul Țărilor de Jos în temeiul Deciziei-cadru 2008/909 era lipsită de efecte juridice ca urmare a caracterului său tardiv¹⁴.

29. Instanța de trimitere arată că această poziție, cu privire la care Curtea nu s-a exprimat în Hotărârea din 25 ianuarie 2017, van Vemde¹⁵, prezintă un interes pentru a-i permite să se pronunțe.

30. Această instanță subliniază că, în cazul în care declarația menționată ar fi considerată nevalidă, normele naționale de transpunere a Deciziei-cadru 2008/909 s-ar aplica, în conformitate cu articolul 25 din aceasta, pentru a îndeplini obligația de a executa pedeapsa, conform prevederilor articolului 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584, astfel încât să se evite impunitatea persoanei în cauză. Într-un asemenea caz, instanța de trimitere ar trebui să examineze, în primul rând, dacă dreptul național tranzitoriu, și anume articolul 5:2 alineatul 3 din WETS, în măsura în care prevede că

¹² A se vedea punctul 42 din această hotărâre.

¹³ C-582/15, EU:C:2016:766.

¹⁴ A se vedea punctele 21-29 din aceste concluzii.

¹⁵ C-582/15, EU:C:2017:37.

această legislație națională nu se aplică hotărârilor judecătorești care au rămas definitive înainte de 5 decembrie 2011, poate fi interpretat în conformitate cu Decizia-cadru 2008/909 și, în al doilea rând, dacă, în cazul unui refuz al predării, întemeiat pe articolul 6 alineatele 2, 3 și 5 din OLW, executarea efectivă a pedepsei în Țările de Jos va fi asigurată în mod corespunzător.

31. În cazul în care instanța de trimitere ar răspunde afirmativ la aceste două întrebări, predarea domnului Popławski ar putea fi refuzată, iar pedeapsa ar putea fi executată în Țările de Jos, în conformitate cu articolul 6 alineatele 2, 3 și 5 din OLW și cu articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584, ceea ce ar fi conform cu obiectivul privind reintegrarea domnului Popławski.

32. Instanța de trimitere precizează de asemenea, tot în ipoteza în care declarația Regatului Țărilor de Jos nu ar fi valabilă, că, în cazul în care o interpretare a articolului 5:2 alineatul 3 din WETS, care să fie conformă cu Decizia-cadru 2008/909, s-ar dovedi imposibilă în cele din urmă, s-ar pune problema dacă această instanță trebuie, în temeiul principiului supremației dreptului Uniunii, să lase neaplicată această dispoziție, în măsura în care este incompatibilă cu decizia-cadru menționată.

33. Având în vedere aceste considerații, rechtbank Amsterdam (Tribunalul din Amsterdam) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) În cazul în care autoritatea judiciară de executare nu poate interpreta dispozițiile naționale adoptate în aplicarea unei decizii-cadru astfel încât aplicarea lor să conducă la un rezultat conform cu decizia-cadru, aceasta este obligată, în temeiul principiului supremației, să lase neaplicate dispozițiile naționale incompatibile cu dispozițiile deciziei-cadru menționate?
- 2) Declarația unui stat membru prevăzută la articolul 28 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909 este valabilă în cazul în care nu a fost prezentată «la adoptarea [acestei] decizii-cadru», ci la o dată ulterioară?»

B. Clarificările aduse de instanța de trimitere în decizia sa din 10 iulie 2018

34. Ulterior cererii de decizie preliminară, Regatul Țărilor de Jos a decis să retragă declarația pe care a formulat-o în temeiul articolului 28 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909. Astfel, Regatul Țărilor de Jos a retras această declarație începând cu 1 iunie 2018, iar decizia de retragere a fost publicată în Jurnalul Oficial la 28 iunie 2018¹⁶.

35. La 10 iulie 2018, instanța de trimitere a organizat, cu acordul părților, o ședință într-o compunere diferită și a permis părților să își exprime punctul de vedere cu privire la consecințele retragerii respectivei declarații. Printr-o decizie din aceeași zi, această instanță a decis să își mențină cele două întrebări preliminare.

36. În această privință, instanța de trimitere arată că, în urma retragerii declarației Regatului Țărilor de Jos, regimul prevăzut de Decizia-cadru 2008/909 se aplică situației în discuție în litigiul principal. Cu toate acestea, instanța de trimitere arată că articolul 5:2 alineatul 3 din WETS prevede în continuare că această lege, care urmărește punerea în aplicare a Deciziei-cadru 2008/909, nu se aplică hotărârilor rămase definitive înainte de 5 decembrie 2011, cum este cazul hotărârii care a fost pronunțată împotriva domnului Popławski.

37. Instanța de trimitere observă că nu este sigură că ar putea interpreta această dispoziție în conformitate cu Decizia-cadru 2008/909, motiv pentru care, în opinia sa, prima întrebare rămâne relevantă pentru soluționarea litigiului principal.

¹⁶ JO 2018, L 163, p. 19.

38. Potrivit instanței de trimitere, cea de a doua întrebare rămâne de asemenea relevantă pentru soluționarea litigiului principal. Astfel, această instanță arată că și statul membru emitent, și anume Republica Polonă, a făcut o declarație în sensul articolului 28 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909. Instanța respectivă face trimitere în această privință la Concluziile avocatului general Bot prezentate în cauza Popławski¹⁷, în care acesta a subliniat caracterul tardiv al declarației efectuate de Republica Polonă¹⁸.

39. În ceea ce privește raportul dintre cele două întrebări, instanța de trimitere consideră că, indiferent de răspunsul la prima întrebare, cea de a doua întrebare rămâne relevantă și invers. În această privință, instanța respectivă completează decizia sa de trimitere cu următoarele elemente.

40. În opinia sa, în ipoteza în care declarația făcută de Republica Polonă nu ar fi valabilă, cele două state membre ar fi obligate să aplice regimul prevăzut de Decizia-cadru 2008/909. În ceea ce privește Regatul Țărilor de Jos, instanța de trimitere ar trebui atunci să examineze, în primul rând, dacă poate interpreta articolul 5:2 alineatul 3 din WETS în conformitate cu această decizie-cadru. În situația în care această dispoziție nu ar putea fi interpretată în conformitate cu Decizia-cadru 2008/909, WETS nu ar fi aplicabilă și nu s-ar garanta că Regatul Țărilor de Jos va executa efectiv pedeapsa. În acest caz, răspunsul la prima întrebare ar rămâne relevant. În schimb, în situația în care articolul 5:2 alineatul 3 din WETS ar putea fi interpretat în conformitate cu Decizia-cadru 2008/909, instanța de trimitere arată că ea ar trebui să examineze dacă, în aplicarea WETS, executarea pedepsei este garantată în mod efectiv.

III. Aprecieri

41. Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită Curții să declare dacă o instanță națională care nu poate interpreta dispozițiile naționale adoptate în aplicarea unei decizii-cadru pentru a ajunge la un rezultat conform cu această decizie-cadru este obligată, în temeiul principiului supremației dreptului Uniunii, să lase neaplicate aceste dispoziții contrare deciziei-cadru menționate.

42. Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită Curții să declare dacă declarația unui stat membru menționată la articolul 28 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909 este de natură să producă efecte juridice în cazul în care nu a fost prezentată cu ocazia adoptării acestei decizii-cadru, ci la o dată ulterioară.

43. Vom începe analiza noastră cu examinarea celei de a doua întrebări, întrucât aceasta ar putea stabili cadrul juridic aplicabil executării în Țările de Jos a pedepsei pronunțate în Polonia împotriva domnului Popławski.

A. Cu privire la a doua întrebare

1. Analiza pe un plan general

44. Este necesar să se amintească faptul că, deși articolul 28 alineatul (1) din Decizia-cadru 2008/909 prevede că cererile de recunoaștere și de executare a condamnărilor primite după 5 decembrie 2011 sunt reglementate de normele adoptate de statele membre în conformitate cu această decizie-cadru, articolul 28 alineatul (2) din decizia-cadru menționată permite totuși oricărui stat membru să facă o declarație având ca efect amânarea aplicării acesteia.

¹⁷ C-579/15, EU:C:2017:116.

¹⁸ A se vedea punctele 54 și 55 din acele concluzii.

45. Dificultatea provine din faptul că, în conformitate cu modul de redactare a articolului 28 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909, declarația trebuie să fie efectuată „la adoptarea [...] decizi[e]i-cadru”.

46. Considerăm, la fel ca avocatul general Bot¹⁹, că declarația la care se face referire la articolul 28 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909 trebuie făcută prin orice mijloace în momentul adoptării acesteia din urmă și trebuie să menționeze tocmai opțiunea statului membru în cauză referitoare la data pronunțării hotărârilor definitive înainte de care nu se aplică decizia-cadru. Articolul 28 alineatul (2) din această decizie-cadru lasă astfel statelor membre o anumită marjă de apreciere pentru a stabili această dată, în măsura în care ea nu este ulterioară datei de 5 decembrie 2011.

47. În plus, subliniem că situațiile în care Decizia-cadru 2008/909 permite statelor membre nu numai să facă o declarație la momentul adoptării acesteia, ci și la o dată ulterioară, sunt prevăzute într-un mod foarte clar în această decizie-cadru. Ne referim în special la articolul 4 alineatul (7) și la articolul 7 alineatul (4) din aceasta.

48. Rezultă din considerațiile care precedă că, în cazul în care o declarație a unui stat membru privind articolul 28 din Decizia-cadru 2008/909 a fost făcută după adoptarea acestei decizii-cadru, contrar prevederilor articolului 28 alineatul (2) din decizia-cadru menționată, aceasta nu este de natură să producă efecte juridice.

2. Aplicarea în cadrul prezentei cauze

49. Întrucât, astfel cum instanța de trimitere a informat în acest sens Curtea, declarația făcută de Regatul Țărilor de Jos în temeiul articolului 28 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909 a fost retrasă începând cu 1 iunie 2018, cea de a doua întrebare nu mai privește această declarație, ci, în prezent, pe cea care a fost efectuată de Republica Polonă în aplicarea aceleiași dispoziții.

50. Or, reiese că declarația Republicii Polone a fost primită de Consiliul Uniunii Europene la 23 februarie 2011, înainte de a fi publicată în Jurnalul Oficial la 1 iunie 2011²⁰.

51. În lipsa oricărei formulări oficiale a declarației exacte a Republicii Polone care să fie anterioară documentului primit de Consiliu la 23 februarie 2011, considerăm, în consecință, că declarația Republicii Polone nu este de natură să producă efecte juridice, întrucât a fost prezentată în afara termenului²¹.

52. În lipsa unei declarații care să respecte condițiile prevăzute la articolul 28 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909, articolul 28 alineatul (1) din aceasta stabilește domeniul de aplicare *ratione temporis* al normelor conținute în decizia-cadru menționată, și anume pentru cererile primite după 5 decembrie 2011.

53. În consecință, în cazul unei cereri prin care se solicită ca pedeapsa pronunțată împotriva domnului Popławski să fie executată în Țările de Jos, normele adoptate de acest stat membru, precum și de Republica Polonă în aplicarea Deciziei-cadru 2008/909 vor avea vocația de a governa o asemenea cerere.

¹⁹ A se vedea prin analogie, în ceea ce privește problema validității declarației făcute de Regatul Țărilor de Jos, Concluziile avocatului general Bot prezentate în cauza van Vemde (C-582/15, EU:C:2016:766, punctele 21-29).

²⁰ JO 2011, L 146, p. 21. A se vedea în această privință observațiile Comisiei Europene în cadrul cauzei în care s-a pronunțat Hotărârea Popławski (nota de subsol 7, p. 12).

²¹ Aceeași concluzie s-ar impune în ceea ce privește declarația Regatului Țărilor de Jos în ipoteza în care ea nu ar fi fost retrasă.

54. Prin urmare, prima întrebare adresată de instanța de trimitere trebuie abordată din perspectiva unei executări în Țările de Jos a pedepsei pronunțate în Polonia împotriva domnului Popławski, care ar fi guvernată de regimul instituit prin Decizia-cadru 2008/909.

B. Cu privire la prima întrebare

55. Astfel cum am arătat mai sus, instanța de trimitere solicită Curții să declare dacă o instanță națională care nu poate interpreta dispoziții naționale adoptate în aplicarea unei decizii-cadru pentru a ajunge la un rezultat conform cu această decizie-cadru este obligată, în temeiul principiului supremației dreptului Uniunii, să lase neaplicate aceste dispoziții contrare deciziei-cadru menționate.

56. Această întrebare privește două categorii de dispoziții din dreptul neerlandez care, ca urmare a incompatibilității lor cu Decizia-cadru 2002/584 sau, după caz, cu Decizia-cadru 2008/909, ar trebui, în cazul unui răspuns afirmativ la această întrebare, să fie înlăturate de instanța de trimitere.

57. Este vorba, pe de o parte, despre articolul 6 alineatele 2, 3 și 5 din OLW, care are ca obiect punerea în aplicare a articolului 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584.

58. Este vorba, pe de altă parte, despre articolul 5:2 alineatul 3 din WETS, din care decurge că normele adoptate de Regatul Țărilor de Jos în aplicarea Deciziei-cadru 2008/909 nu se aplică hotărârilor judecătorești care au rămas definitive înainte de 5 decembrie 2011. Această dispoziție reflectă astfel în dreptul intern declarația făcută de Regatul Țărilor de Jos în temeiul articolului 28 alineatul (2) din această decizie-cadru, care a fost retrasă de statul membru respectiv începând cu 1 iunie 2018.

59. Înainte de a adopta o poziție cu privire la problema de principiu referitoare la efectele pe care o decizie-cadru le poate produce asupra drepturilor naționale, trebuie să se precizeze contextul în care această întrebare este adresată. Prin urmare, vom începe prin a aminti cele două aspecte cu privire la care Curtea, în Hotărârea Popławski, a identificat o incompatibilitate între legislația neerlandeză și articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584.

1. Hotărârea Popławski

60. În primul rând, Curtea a amintit că articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584 prevede un motiv de neexecutare facultativă a MEA, în temeiul căruia autoritatea judiciară de executare „poate” refuza executarea unui MEA emis în scopul executării unei pedepse privative de libertate atunci când, printre altele, persoana căutată este rezident al statului membru de executare, cum este cazul în litigiul principal, și dacă acest stat „se angajează” să pună în executare această pedeapsă în conformitate cu dreptul său intern²². Potrivit Curții, „[p]rin urmare, reiese din însuși modul de redactare a articolului 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584 [...] că, atunci când un stat membru a ales să transpună această dispoziție în dreptul intern, autoritatea judiciară de executare trebuie totuși să dispună de o marjă de apreciere în ceea ce privește aspectul dacă trebuie sau nu să refuze executarea MEA. În această privință, autoritatea respectivă trebuie să aibă posibilitatea de a ține seama de obiectivul urmărit de motivul de neexecutare facultativă prevăzut la dispoziția respectivă, care, potrivit unei jurisprudențe consacrate a Curții, are ca scop în special să permită autorității judiciare de executare să acorde o importanță deosebită posibilității de a crește șansele de reinsertie socială ale persoanei căutate după executarea pedepsei la care aceasta din urmă a fost condamnată”²³.

²² A se vedea Hotărârea Popławski (punctul 20).

²³ A se vedea Hotărârea Popławski (punctul 21 și jurisprudența citată).

61. Astfel, Curtea a identificat un prim motiv de incompatibilitate a dreptului neerlandez cu articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584, în măsura în care, în temeiul acestui drept, autoritatea judiciară de executare este ținută să refuze executarea unui MEA în ipoteza în care persoana căutată are reședința în statul membru de care aparține această autoritate și, așadar, aceasta poate fi privată de orice marjă de apreciere asupra modului în care trebuie să se pronunțe cu privire la MEA²⁴.

62. În al doilea rând, Curtea a arătat că, „[d]e asemenea, rezultă din modul de redactare a articolului 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584 [...] că orice refuz de a executa MEA presupune un veritabil angajament al statului membru de executare de a executa pedeapsa privativă de libertate pronunțată împotriva persoanei căutate, chiar dacă, în orice caz, simpla împrejurare că acest stat se declară «dispus» să pună în executare pedeapsa respectivă nu poate fi considerată de natură să justifice un asemenea refuz. Reiese de aici că orice refuz de a executa un MEA trebuie să fie precedat de verificarea, de către autoritatea judiciară de executare, a posibilității de a executa în mod real pedeapsa în conformitate cu dreptul său intern. În cazul în care statul membru de executare este în imposibilitate de a se angaja să pună în executare efectiv pedeapsa, îi revine autorității judiciare de executare sarcina să execute MEA și, prin urmare, să predea persoana căutată statului membru emitent”²⁵.

63. Curtea a subliniat astfel un al doilea motiv de incompatibilitate a dreptului neerlandez cu articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584, în măsura în care, în temeiul acestui drept, refuzul de a executa un MEA nu este supus condiției ca statul membru de executare „să se angajeze să pună în executare în mod efectiv pedeapsa privativă de libertate pronunțată împotriva [...] persoane[i] căutate, creând astfel un risc de impunitate a [acestei] persoane[...]”²⁶. Din această perspectivă, legislația neerlandeză este, așadar, contrară articolului 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584, în măsura în care „se mărginește să prevadă obligația autorităților judiciare din [statul membru de executare] de a informa autoritățile judiciare din [statul membru emitent] că sunt dispuse să preia executarea [unei hotărâri prin care se pronunță o pedeapsă privativă de libertate] fără ca, la data refuzului predării, preluarea efectivă a executării să fie asigurată și fără ca, în plus, în ipoteza în care această preluare s-ar dovedi imposibilă, un astfel de refuz să poată fi contestat”²⁷.

64. Având în vedere această constatare a incompatibilității, Curtea a solicitat instanței de trimitere să găsească, pe cât posibil, o interpretare a dreptului neerlandez care să fie conformă cu articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584.

2. Principiul interpretării conforme

65. Trebuie amintit că, „așa cum reiese dintr-o jurisprudență constantă a Curții, caracterul obligatoriu al unei decizii-cadru determină în privința autorităților naționale, inclusiv a instanțelor naționale, o obligație de interpretare conformă a dreptului național. La aplicarea dreptului intern, aceste instanțe sunt obligate, așadar, în măsura posibilului, să interpreteze dispozițiile acestuia în lumina textului și a finalității deciziei-cadru pentru a atinge rezultatul urmărit de aceasta. Această obligație de interpretare conformă a dreptului național este inerentă sistemului Tratatului FUE, în măsura în care permite instanțelor naționale să asigure, în cadrul competențelor lor, deplina eficacitate a dreptului Uniunii atunci când judecă litigiile cu care sunt sesizate”²⁸.

24 A se vedea Hotărârea Popławski (punctul 23).

25 A se vedea Hotărârea Popławski (punctul 22).

26 A se vedea Hotărârea Popławski (punctul 23).

27 A se vedea Hotărârea Popławski (punctul 24).

28 A se vedea în special Hotărârea Popławski (punctul 31 și jurisprudența citată).

66. Desigur, după cum recunoaște Curtea, „acest principiu al interpretării conforme a dreptului național cunoaște anumite limite. Astfel, obligația instanței naționale de a se referi la conținutul unei decizii-cadru atunci când interpretează și aplică normele relevante ale dreptului național este limitată de principiile generale ale dreptului, în special cele privind securitatea juridică și neretroactivitatea. Aceste principii se opun, printre altele, ca obligația respectivă să poată conduce la stabilirea sau la agravarea, în temeiul unei decizii-cadru și independent de o lege adoptată pentru punerea în aplicare a acesteia, a răspunderii penale a celor care acționează cu încălcarea dispozițiilor sale”²⁹.

67. În plus, obligația de interpretare conformă „nu poate servi drept temei al unei interpretări *contra legem* a dreptului național”³⁰.

68. Cu toate acestea, în opinia Curții, „principiul interpretării conforme impune ca instanțele naționale să facă tot ce ține de competența lor, luând în considerare ansamblul dreptului intern și aplicând metodele de interpretare recunoscute de acesta, pentru a garanta efectivitatea deplină a deciziei-cadru în discuție și pentru a identifica o soluție conformă cu finalitatea urmărită de aceasta”³¹.

69. În acest context, Curtea a statuat deja că „obligația unei interpretări conforme le impune instanțelor naționale să modifice, dacă este cazul, o jurisprudență consacrată atunci când aceasta se întemeiază pe o interpretare a dreptului intern incompatibilă cu obiectivele unei decizii-cadru”³².

70. Curtea a mai declarat că, „în cazul în care o instanță națională consideră că se găsește în imposibilitatea de a interpreta o dispoziție din dreptul intern în conformitate cu o decizie-cadru ca urmare a faptului că este ținută de interpretarea dată acestei dispoziții naționale de curtea supremă națională într-o hotărâre în interpretare, revine instanței naționale sarcina de a asigura efectul deplin al deciziei-cadru, lăsând neaplicată, dacă este necesar, din oficiu, interpretarea reținută de curtea supremă națională, din moment ce această interpretare nu este compatibilă cu dreptul Uniunii”³³.

71. Având în vedere această prezentare a domeniului de aplicare și a limitelor obligației de interpretare conformă a dreptului național, trebuie să se solicite încă o dată instanței de trimitere să facă tot ceea ce este posibil pentru a încerca să ajungă, pe cale de interpretare, la o aplicare a articolului 6 alineatele 2, 3 și 5 din OLV care să fie conformă cu finalitatea urmărită la articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584. Același efort trebuie făcut în ceea ce privește articolul 5:2 alineatul 3 din WETS, pentru a ajunge la o interpretare care să fie conformă cu Decizia-cadru 2008/909. Supremația deciziilor-cadru asupra drepturilor naționale trebuie să se reflecte astfel, în primul rând și mai ales, prin obligația care revine instanțelor naționale de a interpreta dreptul lor național în conformitate cu aceste decizii-cadru.

72. Înainte de a furniza, în această privință, indicații instanței de trimitere, trebuie să se precizeze modul în care Decizia-cadru 2002/584 și Decizia-cadru 2008/909 trebuie coroborate.

3. Legătura dintre Decizia-cadru 2002/584 și Decizia-cadru 2008/909

73. Legătura dintre Decizia-cadru 2002/584 și Decizia-cadru 2008/909 este explicată la articolul 25 din această din urmă decizie-cadru, intitulat „Executarea sentințelor ca urmare a unui [MEA]”, care prevede că, „[f]ără a aduce atingere Deciziei-cadru [2002/584], dispozițiile prezentei decizii-cadru se aplică *mutatis mutandis*, în măsura în care sunt compatibile cu dispozițiile deciziei-cadru respective, executării pedepselor, în situațiile în care un stat membru se angajează să execute pedeapsa în

29 A se vedea în special Hotărârea Popławski (punctul 32 și jurisprudența citată).

30 A se vedea în special Hotărârea Popławski (punctul 33 și jurisprudența citată).

31 A se vedea în special Hotărârea Popławski (punctul 34 și jurisprudența citată).

32 A se vedea în special Hotărârea Popławski (punctul 35 și jurisprudența citată).

33 A se vedea în special Hotărârea Popławski (punctul 36 și jurisprudența citată).

conformitate cu articolul 4 [punctul 6] din [Decizia-cadru 2002/584] sau în cazul în care, în temeiul articolului 5 alineatul (3) din decizia-cadru respectivă, acesta a impus condiția ca persoana să fie returnată pentru a executa pedeapsa în statul membru în cauză, cu scopul de a se evita impunitatea persoanei respective”³⁴.

74. Acest articol trebuie să fie, în sine, interpretat în lumina considerentului (12) al Deciziei-cadru 2008/909, din care reiese că aplicarea, *mutatis mutandis*, a acestei decizii-cadru executării pedepselor în cazurile prevăzute la articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584 „înseamnă, printre altele, că, fără să aducă atingere deciziei-cadru respective, statul de executare ar putea verifica existența motivelor de nerecunoaștere și neexecutare, astfel cum sunt prevăzute la articolul 9 din prezenta decizie-cadru, inclusiv verificarea dublei incriminări, în măsura în care statul de executare face o declarație în temeiul articolului 7 alineatul (4) din prezenta decizie-cadru, drept o condiție pentru recunoașterea și executarea hotărârii judecătorești în vederea stabilirii fie a predării persoanei, fie a executării pedepsei în cazurile în care se aplică articolul 4 [punctul 6] din Decizia-cadru [2002/584]”.

75. Se poate deduce din aceste dispoziții că, în măsura în care regimul instituit prin Decizia-cadru 2008/909 este aplicabil executării unei pedepse, atunci când statul membru de executare nu intenționează să se prevaleze de un motiv de nerecunoaștere și de neexecutare prevăzut la articolul 9 din această decizie-cadru, iar pe de altă parte, autoritatea judiciară de executare consideră că executarea pedepsei în acest stat membru ar permite facilitarea reinsertiei sociale a persoanei condamnate, nimic nu se opune ca respectivul stat să poată lua angajamentul ferm și definitiv de a executa pedeapsa respectivă. Condițiile necesare pentru ca autoritatea judiciară de executare să poată refuza predarea sunt atunci îndeplinite. Prin urmare, interesul privind reinsertia socială a persoanei condamnate se alătură celui prin care se urmărește să se evite ca o pedeapsă privativă de libertate să rămână neexecutată. Necesitatea de a ajunge la un echilibru între aceste două interese face cu atât mai imperativă căutarea de către instanța de trimitere a unei interpretări a dreptului său național care să permită să se confere efect deplin articolului 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584.

4. Interpretarea dreptului național care ar fi conformă cu Decizia-cadru 2002/584 și cu Decizia-cadru 2008/909

76. Astfel cum a amintit Curtea în Hotărârea Popławski, aceasta nu este competentă să interpreteze dreptul intern al unui stat membru³⁵. Prin urmare, revine numai instanței de trimitere sarcina să aprecieze dacă dreptul neerlandez poate fi interpretat în conformitate cu articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584, precum și cu articolul 28 din Decizia-cadru 2008/909.

77. Cu toate acestea, Curtea, atunci când este „investită în cadrul unei trimiteri preliminare cu atribuția de a furniza instanței naționale răspunsuri utile, este competentă să dea indicații, întemeiate pe dosarul cauzei principale, precum și pe observațiile scrise și orale care i-au fost prezentate, de natură să permită instanței naționale să se pronunțe”³⁶.

78. În cazul de față, punerea în aplicare a articolului 6 alineatele 2, 3 și 5 din OLW în cadrul litigiului principal ar presupune, pentru a fi conformă cu articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584, ca această dispoziție națională să poată fi interpretată după cum urmează.

79. În primul rând, ar trebui ca articolul 6 alineatele 2, 3 și 5 din OLW să poată fi interpretat în sensul că instituie un motiv de refuz facultativ de a executa MEA cu privire la o persoană căutată, astfel încât autoritatea judiciară a statului membru de executare să dispună de o marjă de apreciere pentru a executa sau pentru a refuza executarea acestui MEA.

³⁴ Sublinierea noastră.

³⁵ A se vedea în special Hotărârea Popławski (punctul 39 și jurisprudența citată).

³⁶ A se vedea în special Hotărârea Popławski (punctul 40 și jurisprudența citată).

80. În cererea sa de decizie preliminară, instanța de trimitere pare să aibă îndoieli că o asemenea interpretare a dreptului național este posibilă, chiar dacă reiese în același timp din alte considerații pe care le formulează că aceasta nu constituie, în opinia sa, cel mai important obstacol pentru a ajunge la o soluție conformă cu ceea ce prevede articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584.

81. În al doilea rând, și întrebările adresate de instanța de trimitere privesc în esență acest aspect, articolul 6 alineatele 2, 3 și 5 din OLW ar trebui, pentru a fi în concordanță cu prevederile articolului 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584, să poată fi interpretat în sensul că posibilitatea autorității judiciare de executare de a refuza executarea MEA poate fi exercitată numai cu condiția de a asigura executarea efectivă în Țările de Jos a pedepsei pronunțate împotriva domnului Popławski.

82. Cu privire la acest aspect, nu mai este necesară discuția referitoare la problema dacă, atunci când un stat membru condiționează preluarea executării pedepsei privative de libertate de existența unui temei juridic într-o convenție internațională, articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584 poate constitui el însuși baza convențională impusă de dreptul intern.

83. Astfel, după cum am arătat anterior, Regatul Țărilor de Jos a decis să retragă, începând cu 1 iunie 2018, declarația pe care o efectuase în temeiul articolului 28 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909. Retragerea acestei declarații are ca efect că dispozițiile deciziei-cadru menționate ar trebui să se aplice, *ratione temporis*, unei cereri privind executarea unei condamnări într-un caz în care un stat membru se angajează să execute această condamnare în conformitate cu articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584.

84. Amintim în această privință că Decizia-cadru 2008/909 este pusă în aplicare în dreptul neerlandez prin WETS. De la intrarea în vigoare a acestei legislații, articolul 6 alineatul 3 din OLW nu mai menționează necesitatea unui temei convențional pentru executarea unei pedepse în caz de refuz al predării. Această modificare redacțională este logică, întrucât, astfel cum indică articolul 26 alineatul (1) din Decizia-cadru 2008/909, aceasta din urmă înlocuiește, de la 5 decembrie 2011, dispozițiile corespunzătoare ale mai multor convenții europene aplicabile în relațiile dintre statele membre.

85. Prin urmare, instanța de trimitere poate considera că punerea în aplicare a normelor naționale adoptate în aplicarea Deciziei-cadru 2008/909 este de natură să garanteze că pedeapsa pronunțată împotriva domnului Popławski va putea fi executată în mod efectiv în Țările de Jos.

86. În aceste condiții, punerea în aplicare a unor asemenea norme naționale în cazul de față se lovește de obstacolul care figurează la articolul 5:2 alineatul 3 din WETS, în măsura în care, reamintim, această dispoziție prevede că normele respective nu se aplică hotărârilor judecătorești care au rămas definitive înainte de 5 decembrie 2011.

87. În lipsa unei declarații a Regatului Țărilor de Jos efectuate în conformitate cu articolul 28 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909, această dispoziție trebuie considerată incompatibilă cu articolul 28 alineatul (1) din decizia-cadru menționată, care prevede că, reamintim de asemenea, cererile primite după 5 decembrie 2011 sunt reglementate de normele adoptate de statele membre în conformitate cu decizia-cadru menționată, fără ca data de la care hotărârea în cauză a rămas definitivă să aibă vreo importanță în această privință.

88. Mobilizând ansamblul dreptului său intern și metodele de interpretare de care dispune, instanța de trimitere ar putea, în opinia noastră, să fie în măsură să considere că, întrucât Regatul Țărilor de Jos a făcut alegerea de a retrage declarația făcută în temeiul articolului 28 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909, rezultă că dispoziția națională destinată să pună în aplicare în dreptul intern această

declarație este lipsită de temeii juridic. Întrucât intenția exprimată de Regatul Țărilor de Jos este lipsită de ambiguitate, domeniul de aplicare al articolului 5:2 alineatul 3 din WETS ar trebui să poată fi redus cu ușurință exclusiv în temeiul dreptului intern și fără ca instanța de trimitere să se confrunte cu obstacolul unei interpretări *contra legem*.

89. Fiind făcute aceste precizări referitoare la maniera în care instanța de trimitere ar putea ajunge la o interpretare a dreptului său național care să fie conformă cu Decizia-cadru 2002/584 și cu Decizia-cadru 2008/909, este necesar să se indice în mod concret maniera în care normele naționale care pun în aplicare aceste două decizii-cadru pot fi coroborate într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal.

90. Este necesar în această privință să se pornească de la constatarea că, întrucât regimul instituit prin Decizia-cadru 2008/909 este aplicabil unei cereri privind executarea în Țările de Jos a pedepsei pronunțate în Polonia împotriva domnului Popławski, iar incertitudinea care putea rezulta înainte din aplicarea regimului instituit prin convențiile europene în materie poate fi înlăturată, statul membru de executare este în măsură să își asume angajamentul ferm și definitiv de a executa această pedeapsă, astfel cum se prevede la articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584.

91. Considerăm de asemenea că, odată ce condițiile impuse prin această dispoziție sunt îndeplinite, nu se poate admite ca executarea pedepsei în statul membru de executare să poată fi împiedicată prin refuzul statului membru emitent al MEA de a transmite hotărârea însoțită de certificatul care figurează în anexa 1 la Decizia-cadru 2008/909.

92. Nu împărtășim în această privință opinia Republicii Polone potrivit căreia, în lipsa unei cereri sau a unui acord din partea sa în vederea executării în Țările de Jos a pedepsei pronunțate împotriva domnului Popławski, această executare nu ar putea avea loc. Astfel, o asemenea poziție ar conduce la lipsirea de efect a motivului de neexecutare facultativă prevăzut la articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584, pe care statul membru de executare l-a ales să îl pună în aplicare în dreptul său intern. Această poziție a Republicii Polone, care implică împiedicarea angajamentului ferm și definitiv asumat de statul membru de executare de a executa pedeapsa, contravine și obiectivului privind creșterea șanselor de reinserție socială ale persoanei condamnate, obiectiv care este urmărit atât de această din urmă dispoziție³⁷, cât și de Decizia-cadru 2008/909, după cum prevede în mod expres articolul 3 alineatul (1) din aceasta din urmă. Trebuie să se sublinieze, în această privință, că Curtea a statuat deja că „reinsertia socială a cetățeanului Uniunii în statul în care este în mod real integrat [...] este nu numai în interesul acestuia din urmă, ci și în cel al Uniunii [...] în general”³⁸.

93. Contrar celor susținute de Republica Polonă, statul membru emitent nu poate invoca articolul 4 alineatul (5) din Decizia-cadru 2008/909, pentru a se opune transmiterii hotărârii judecătorești însoțite de certificatul menționat în anexa 1 la această decizie-cadru.

94. Desigur, din această dispoziție rezultă că „[s]tatul de executare poate, din proprie inițiativă, să solicite statului emitent să transmită hotărârea judecătorească însoțită de certificat” și că „[c]ererile formulate în temeiul prezentului alineat nu creează o obligație pentru statul emitent de a transmite hotărârea judecătorească însoțită de certificat”.

95. În aceste condiții, astfel cum am arătat mai sus, articolul 25 din Decizia-cadru 2008/909 are vocația să reglementeze executarea sentințelor ca urmare a unui MEA, după cum reiese de altfel în mod expres din titlul acestuia. Prin urmare, dispoziția menționată constituie o *lex specialis* în raport cu regimul general al executării pedepselor în cadrul deciziei-cadru respective.

³⁷ A se vedea în special Hotărârea Popławski (punctul 21).

³⁸ A se vedea în special Hotărârea din 17 aprilie 2018, B și Vomero (C-316/16 și C-424/16, EU:C:2018:256, punctul 75 și jurisprudența citată).

96. Amintim în această privință că, potrivit dispoziției menționate, „fără a aduce atingere” Deciziei-cadru 2002/584, dispozițiile Deciziei-cadru 2008/909 se aplică executării pedepselor în cadrul articolului 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584 și doar „în măsura în care sunt compatibile” cu dispozițiile acestei din urmă decizii-cadru. Pe scurt, înseamnă că punerea în aplicare a Deciziei-cadru 2008/909 nu poate aduce atingere aplicării motivului de neexecutare facultativă prevăzut la articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584, din moment ce, în conformitate cu această din urmă dispoziție, statul membru de executare se angajează să execute pedeapsa în cauză. De altfel, ar fi paradoxal și, de fapt, incoerent să se considere că legiuitorul Uniunii a putut avea intenția de a permite ca normele care figurează în Decizia-cadru 2008/909, al căror obiectiv, reamintim, este de a facilita reinsertia socială a persoanei condamnate, să poată fi invocate de statul membru emitent pentru a împiedica aplicarea unor norme adoptate de statul membru de executare în vederea punerii în aplicare a articolului 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584, care urmărește exact același obiectiv³⁹.

97. Deducem în mod concret din aceste considerații că, atunci când statul membru de executare se angajează să pună în executare o pedeapsă, în conformitate cu prevederile articolului 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584, statul membru emitent este obligat să răspundă favorabil la cererea primului stat ca hotărârea judecătorească însoțită de certificatul prevăzut în anexa 1 la Decizia-cadru 2008/909 să îi fie transmisă.

98. O asemenea interpretare a economiei Deciziei-cadru 2008/909 și a relației sale cu Decizia-cadru 2002/584 răspunde astfel pe deplin obiectivului privind facilitarea reinsertiei sociale a persoanei condamnate și garantează, în același timp, executarea efectivă a pedepsei.

99. De asemenea, este necesar să se amintească, în sprijinul abordării pe care o susținem, că, „în temeiul articolului 26 din Decizia-cadru 2008/909, aceasta înlocuiește, în ceea ce privește relațiile dintre statele membre, mai multe instrumente de drept internațional, în scopul de a *consolida*, potrivit considerentului său (5), cooperarea în materie de executare a hotărârilor judecătorești în materie penală”⁴⁰.

100. Spre deosebire de aceste instrumente de drept internațional, Decizia-cadru 2008/909 se întemeiază, înainte de toate, pe principiul recunoașterii reciproce, care constituie, potrivit considerentului său (1), interpretat în lumina articolului 82 alineatul (1) TFUE, „piatra de temelie” a cooperării judiciare în materie penală în cadrul Uniunii, care, potrivit considerentului (5) al acestei decizii-cadru, se întemeiază pe o încredere reciprocă specială a statelor membre în sistemele juridice ale celorlalte state membre⁴¹. Cooperarea statului membru emitent pentru a se permite executarea unei pedepse în statul membru de executare în situația prevăzută la articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584 constituie expresia concretă a acestei încrederi reciproce.

101. După cum rezultă din considerațiile care precedă, examinarea MEA emis împotriva domnului Popławski, potrivit procedurii descrise mai sus, ar presupune totuși, ca o condiție prealabilă necesară, ca instanța de trimitere să fie în măsură să interpreteze dreptul său național în conformitate cu Decizia-cadru 2002/584 și cu Decizia-cadru 2008/909.

102. Astfel, întrucât deciziile-cadru sunt lipsite de efect direct, este exclus ca instanțele naționale să le poată aplica în mod direct fără intermedierea dreptului național.

39 A se vedea în același sens Concluziile avocatului general Bot prezentate în cauza Sut (C-514/17, EU:C:2018:672), în opinia căruia articolul 25 din Decizia-cadru 2008/909 face dovada intenției legiuitorului Uniunii ca această din urmă decizie-cadru să nu aibă efectul de „a reduce spiritul și forța mecanismului [MEA] instituit prin Decizia-cadru 2002/584” (punctul 36; a se vedea de asemenea punctul 81).

40 A se vedea Hotărârea din 11 ianuarie 2017, Grundza (C-289/15, EU:C:2017:4, punctul 40). Sublinierea noastră.

41 A se vedea în special Hotărârea din 11 ianuarie 2017, Grundza (C-289/15, EU:C:2017:4, punctul 41 și jurisprudența citată).

103. Or, trebuie să se aibă în vedere ipoteza în care instanța de trimitere ar considera că nu este în măsură să interpreteze dreptul său național în conformitate cu Decizia-cadru 2002/584 și cu Decizia-cadru 2008/909, chiar dacă, având în vedere indicațiile pe care le-am furnizat anterior, o asemenea interpretare conformă ar putea fi efectuată, în opinia noastră, de această instanță. Observăm că, de altfel, considerațiile cuprinse în cererea de decizie preliminară, precum și în decizia instanței de trimitere din 10 iulie 2018 demonstrează intenția acesteia din urmă de a căuta, pe cât posibil, o interpretare a dreptului său național care să fie conformă cu aceste decizii-cadru, astfel încât să concilieze obiectivul de a evita impunitatea cu cel privind facilitarea reinsertiei sociale a persoanei condamnate după executarea pedepsei.

5. Excluderea dreptului național contrar ca o consecință a principiului supremației dreptului Uniunii

104. Considerăm, pe un plan general, că, deși este incontestabil că deciziile-cadru sunt lipsite de efect direct, efectul lor asupra drepturilor naționale nu poate fi totuși redus la simpla obligație de interpretare conformă a dreptului național care revine autorităților naționale.

105. Trebuie să se înțeleagă astfel că, dacă o dispoziție națională destinată să pună în aplicare o decizie-cadru nu poate, în pofida eforturilor depuse de instanța națională competentă, să fie interpretată în așa mod încât să devină conformă cu decizia-cadru respectivă, aceasta înseamnă că incompatibilitatea dintre aceasta și dreptul național continuă, în pofida caracterului obligatoriu al deciziilor-cadru. Acest aspect este, în esență, contrar principiului supremației dreptului Uniunii. Din acest punct de vedere, singura modalitate de a găsi o soluție la această contradicție este de a impune ca norma națională contrară unei decizii-cadru să fie înlăturată de instanța națională competentă.

106. Prin urmare, în cazul în care, în cele din urmă, exercițiul de interpretare a dreptului neerlandez în conformitate cu Decizia-cadru 2002/584 și cu Decizia-cadru 2008/909, pe care solicităm instanței de trimitere să îl efectueze, se dovedește imposibil, în special pentru că o asemenea interpretare ar fi *contra legem*, eficacitatea deplină a acestor decizii-cadru, pe care instanțele naționale au obligația să o asigure⁴², impune, în opinia noastră, ca instanța de trimitere să lase neaplicate dispozițiile naționale care sunt contrare deciziilor-cadru menționate.

107. În concluziile prezentate în cauza Popławski⁴³, precum și în cauza Lada⁴⁴, avocatul general Bot a expus motivele pentru care este necesar, în opinia sa, să se admită că deciziile-cadru, chiar dacă sunt lipsite de efect direct, pot fi invocate pentru înlăturarea aplicării dispozițiilor naționale care le sunt contrare. Suntem de acord cu argumentația dezvoltată în aceste concluzii, la care facem trimitere⁴⁵.

108. Adăugăm că însăși Curtea, în Hotărârea Popławski, nu pare să fi exclus ca o decizie-cadru să poată determina în privința instanțelor naționale o obligație de a înlătura dispozițiile naționale contrare acestei decizii-cadru.

109. Astfel, Curtea a amintit în această hotărâre că, „potrivit unei jurisprudențe constante a [acesteia], statele membre trebuie să ia toate măsurile generale sau speciale necesare pentru a asigura executarea obligațiilor ce le revin în temeiul unei decizii-cadru”⁴⁶.

42 A se vedea Hotărârea Popławski (punctul 37).

43 C-579/15, EU:C:2017:116.

44 C-390/16, EU:C:2018:65.

45 A se vedea Concluziile avocatului general Bot prezentate în cauza Popławski (C-579/15, EU:C:2017:116, punctele 76-91), precum și în cauza Lada (C-390/16, EU:C:2018:65, punctele 106-118).

46 A se vedea Hotărârea Popławski (punctul 30 și jurisprudența citată).

110. Curtea a indicat în continuare că, „[î]n special, așa cum reiese dintr-o jurisprudență constantă a [acesteia], caracterul obligatoriu al unei decizii-cadru determină în privința autorităților naționale, inclusiv a instanțelor naționale, o obligație de interpretare conformă a dreptului național”⁴⁷.

111. Întrucât Curtea a pus astfel accentul pe obligația de interpretare conformă a dreptului național ce revine instanțelor naționale, în conformitate cu prioritatea pe care o conferă, în mod corect în opinia noastră, acestui tip de invocabilitate a dreptului Uniunii, amintirea caracterului obligatoriu al deciziilor-cadru, precum și mențiunea că efectul obligatoriu al deciziilor-cadru se traduce „în special” prin obligația de interpretare conformă a dreptului național ce revine instanțelor naționale ne par să lase deschisă posibilitatea ca, în ipoteza în care aceste instanțe nu ar reuși să interpreteze dreptul lor național în conformitate cu o decizie-cadru, ele să fie obligate să înlătore aplicarea acestuia din urmă.

112. Considerăm de asemenea că a admite că o dispoziție a unei decizii-cadru poate fi invocată de o instanță națională sau în fața acesteia pentru înlăturarea aplicării dreptului național care este contrar acesteia nu presupune ca o asemenea dispoziție să îndeplinească condițiile necesare pentru a putea produce un efect direct, și anume să fie suficient de clară, de precisă și de necondiționată.

113. De altfel, prezenta cauză ilustrează bine faptul că o asemenea cerință ar aduce atingere caracterului obligatoriu al deciziilor-cadru, precum și faptul că, contrar celor susținute de Comisie, există într-adevăr o diferență reală între efectul direct și capacitatea unei decizii-cadru de a fi invocată cu scopul de a înlătura aplicarea unei dispoziții naționale care îi este contrară.

114. Astfel, articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584 nu îndeplinește, în opinia noastră, condițiile necesare pentru a produce un efect direct. Amintim în această privință că dispoziția menționată prevede un motiv de neexecutare facultativă a MEA, ceea ce implică, pe de o parte, că, după cum rezultă din jurisprudența Curții, statele membre au posibilitatea de a alege să transpună sau nu această dispoziție în dreptul intern⁴⁸ și, pe de altă parte, că autoritatea judiciară de executare trebuie să dispună de o marjă de apreciere în ceea ce privește problema dacă este sau nu este necesar să refuze executarea MEA⁴⁹.

115. Așadar, chiar dacă deciziile-cadru ar fi de natură să producă un efect direct, articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584 ar fi, în orice caz, lipsit de acest efect. Cu alte cuvinte, dispoziția menționată nu poate în niciun caz să fie aplicată în mod direct de o instanță națională, independent de norma națională care o pune în aplicare sau în locul ei. Aceasta înseamnă că, în cazul în care o normă națională nu pune în aplicare în mod corect articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584, iar interpretarea acestei norme naționale într-un sens conform cu dispoziția respectivă se dovedește imposibilă, aplicarea normei naționale amintite va trebui – doar – să fie înlăturată, ceea ce nu va avea în niciun caz drept consecință înlocuirea sa cu aplicarea articolului 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584.

116. În aceste condiții și având în vedere că interzicerea efectului direct al deciziilor-cadru urmărită de autorii tratatelor nu este nicidecum repusă în discuție în cauză, considerăm că a se refuza ca articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584 să poată produce un efect de excludere a dreptului național contrar ar implica pur și simplu să se permită punerea în aplicare eronată de către statele membre a unui motiv de neexecutare a MEA și să se aducă atingere cerinței privind aplicarea uniformă a

47 A se vedea Hotărârea Popławski (punctul 31 și jurisprudența citată).

48 A se vedea în această privință Hotărârea din 5 septembrie 2012, Lopes Da Silva Jorge (C-42/11, EU:C:2012:517, punctul 35), și Hotărârea Popławski (punctul 21).

49 A se vedea Hotărârea Popławski (punctele 21 și 23).

deciziilor-cadru la nivelul Uniunii, precum și principiilor încrederii și recunoașterii reciproce⁵⁰. În opinia noastră, realizarea spațiului de libertate, securitate și justiție nu se poate efectua fără ca aplicările incorecte ale dreptului Uniunii să poată fi efectiv neutralizate de instanțele naționale, despre care trebuie amintit că au în această privință un rol esențial.

117. Subliniem pe de altă parte că jurisprudența cea mai recentă a Curții privind efectele directivelor asupra drepturilor naționale confirmă teza potrivit căreia efectul direct trebuie să fie diferențiat de efectul de excludere al directivelor, întrucât acesta din urmă constituie o consecință a principiului supremației dreptului Uniunii. Astfel, în Hotărârea din 4 octombrie 2018, *Link Logistik N&N*⁵¹, Curtea a constatat, într-o primă etapă, că o dispoziție a unei directive nu îndeplinea condițiile necesare pentru a produce un efect direct⁵², ceea ce nu a împiedicat-o, într-o a doua etapă, să declare, în privința aceleiași dispoziții, că, „dacă o [...] interpretare conformă nu este posibilă, instanța națională are obligația să aplice integral dreptul Uniunii și să protejeze drepturile conferite de acesta particularilor, lăsând, dacă este nevoie, neaplicată orice dispoziție [națională] în măsura în care aplicarea acesteia, în împrejurările speței, ar conduce la un rezultat contrar dreptului Uniunii”⁵³.

118. Indicăm acum care ar fi consecințele înlăturării aplicării articolului 6 alineatele 2, 3 și 5 din OLW, în măsura în care este contrar articolului 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584.

119. În cazul în care instanța de trimitere lasă neaplicat articolul 6 alineatele 2, 3 și 5 din OLW, aceasta va însemna că, în lipsa unui motiv de neexecutare facultativă care să corespundă articolului 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584 în dreptul național, MEA care a fost emis la 7 octombrie 2013 împotriva domnului Popławski de Sąd Rejonowy w Poznaniu (Tribunalul Districtual din Poznan), în scopul executării pedepsei pronunțate de această instanță, va trebui executat. În ședință, s-a confirmat, în special de Ministerul Public, că există într-adevăr un temei juridic în legislația neerlandeză pentru efectuarea predării.

120. În această privință, subliniem că, în Hotărârea Popławski, Curtea a indicat într-un mod foarte clar că, „atunci când condițiile prevăzute la articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584 nu sunt îndeplinite, articolul 1 alineatul (2) din această decizie-cadru obligă statele membre să execute orice MEA, pe baza principiului recunoașterii reciproce”⁵⁴. Această afirmație ar fi lipsită de efect în cazul în care o reglementare națională prin care se transpune în mod incorect articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584 și care nu poate fi interpretată în conformitate cu această dispoziție ar putea constitui un obstacol de netrecut pentru executarea unui MEA. Cu alte cuvinte, într-o astfel de situație, nu vedem prin ce alt mijloc ar putea fi respectată norma potrivit căreia MEA trebuie în principiu să fie executat decât cel care implică înlăturarea de către autoritatea judiciară de executare a unei asemenea reglementări naționale.

121. Cu privire la acest aspect, arătăm că, după cum a mai amintit recent Curtea, „[p]rincipiul recunoașterii reciproce își găsește aplicarea la articolul 1 alineatul (2) din [D]ecizia-cadru [2002/584], care consacră regula potrivit căreia statele membre sunt obligate să execute orice [MEA] pe baza acestui principiu și în conformitate cu dispozițiile [acestei] decizi[i]-cadru. Autoritățile judiciare de executare nu pot refuza, așadar, în principiu, să execute un asemenea mandat decât pentru motivele de

50 Observăm în această privință că, în Hotărârea din 26 februarie 2013, *Melloni* (C-399/11, EU:C:2013:107), Curtea a statuat că „a permite unui stat membru să [...] supun[ă] predarea unei persoane condamnate în lipsă [unei] condiți[i], care nu este prevăzută de Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009 de modificare a Deciziilor-cadru 2002/584/JAI, 2005/214/JAI, 2006/783/JAI, 2008/909/JAI și 2008/947/JAI, de consolidare a drepturilor procedurale ale persoanelor și de încurajare a aplicării principiului recunoașterii reciproce cu privire la deciziile pronunțate în absența persoanei în cauză de la proces (JO 2009, L 81, p. 24)], [...] ar conduce [...] la o încălcare a principiilor încrederii și recunoașterii reciproce pe care aceasta urmărește să le consolideze și, prin urmare, la o compromitere a caracterului efectiv al deciziei-cadru menționate” (punctul 63).

51 C-384/17, EU:C:2018:810.

52 A se vedea punctul 56 din această hotărâre.

53 A se vedea punctul 61 din hotărârea menționată. Distanța dintre efectul direct, pe de o parte, și interpretarea conformă, precum și efectul de excludere, pe de altă parte, rezultă foarte clar din cuprinsul punctului 62 din aceeași hotărâre.

54 A se vedea Hotărârea Popławski (punctul 29).

neexecutare, enumerate în mod exhaustiv, prevăzute de decizia-cadru [respectivă], iar executarea [MEA] nu poate fi subordonată decât uneia dintre condițiile care sunt enumerate în mod limitativ în aceasta. În consecință, în timp ce executarea [MEA] constituie principiul, refuzul executării este conceput ca o excepție, care trebuie să facă obiectul unei interpretări stricte”⁵⁵.

122. Prin urmare, soluția propusă de Regatul Țărilor de Jos, care constă în a aștepta ca legislația națională să fie modificată, nu poate fi reținută. În plus, nu identificăm niciun motiv de securitate juridică de natură să împiedice instanța de trimitere să asigure eficacitatea deplină a Deciziei-cadru 2002/584. Adăugăm că argumentul Comisiei potrivit căruia înlăturarea aplicării articolului 6 alineatele 2, 3 și 5 din OLW nu ar putea fi admisă în măsura în care aceasta s-ar efectua în detrimentul persoanei în cauză este, în opinia noastră, lipsit de relevanță. Astfel, având în vedere jurisprudența pe care tocmai am amintit-o, o asemenea considerație nu poate împiedica executarea MEA în cazul în care un motiv de neexecutare facultativă nu poate fi aplicat de instanța națională în conformitate cu Decizia-cadru 2002/584.

123. Pe de altă parte, subliniem că, după cum a statuat Curtea în Hotărârea Popławski, „obligatia instanței naționale de a asigura eficacitatea deplină a [acestei d]ecizi[i]-cadru [...] nu are nicio incidență asupra stabilirii răspunderii penale a domnului Popławski, care rezultă din hotărârea pronunțată la 5 februarie 2007 împotriva lui de Sąd Rejonowy w Poznaniu (Tribunalul Districtual din Poznan), și nu poate fi considerată *a fortiori* ca determinând o agravare a acestei răspunderi”⁵⁶.

124. În ceea ce privește înlăturarea aplicării articolului 5:2 alineatul 3 din WETS, în ipoteza în care o interpretare a dreptului neerlandez în conformitate cu Decizia-cadru 2008/909 ar fi imposibilă, aceasta ar avea drept consecință numai înlăturarea unei limite pentru aplicarea *ratione temporis* a normelor naționale adoptate în executarea acestei decizii-cadru. Subliniem în această privință că soluția care constă în refuzul de a admite că instanța de trimitere este abilitată să înlătore o asemenea limită temporală ar implica prelungirea efectelor declarației făcute de Regatul Țărilor de Jos în temeiul articolului 28 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909, deși aceasta a fost retrasă și era după toate probabilitățile, în orice caz, lipsită de efecte juridice⁵⁷.

125. Având în vedere considerațiile care precedă, propunem, așadar, să se răspundă la prima întrebare că o instanță națională care nu poate interpreta dispozițiile naționale adoptate în aplicarea unei decizii-cadru pentru a conduce la un rezultat conform cu această decizie-cadru este obligată, în temeiul principiului supremației dreptului Uniunii, să lase neaplicate aceste dispoziții contrare deciziei-cadru menționate.

IV. Concluzie

126. Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, propunem Curții să răspundă la întrebările preliminare adresate de rechtbank Amsterdam (Tribunalul din Amsterdam, Țările de Jos) după cum urmează:

„1) În cazul în care o declarație a unui stat membru privind articolul 28 din Decizia-cadru 2008/909/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri

⁵⁵ A se vedea Hotărârea din 19 septembrie 2018, R O (C-327/18 PPU, EU:C:2018:733, punctul 37 și jurisprudența citată). A se vedea de asemenea Hotărârea Popławski (punctul 19).

⁵⁶ A se vedea Hotărârea Popławski (punctul 37).

⁵⁷ Facem trimitere cu privire la acest subiect la Concluziile avocatului general Bot prezentate în cauza van Vemde (C-582/15, EU:C:2016:766, punctele 21-29).

privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană a fost făcută după adoptarea acestei decizii-cadru, contrar prevederilor articolului 28 alineatul (2) din decizia-cadru menționată, aceasta nu este de natură să producă efecte juridice.

- 2) Instanța națională competentă să se pronunțe asupra executării unui mandat european de arestare care intenționează să se prevaleze de motivul de neexecutare facultativă prevăzut la articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre este obligată, luând în considerare ansamblul dreptului intern și aplicând metodele de interpretare recunoscute de acesta, să interpreteze dispozițiile naționale adoptate în temeiul deciziei-cadru menționate, precum și al Deciziei-cadru 2008/909, în cea mai mare măsură posibilă, astfel încât să asigure un echilibru între obiectivul combaterii impunității și obiectivul privind facilitarea reinsertiei sociale a persoanelor condamnate.
- 3) O instanță națională care nu poate interpreta dispozițiile naționale adoptate în aplicarea unei decizii-cadru în așa mod încât să ajungă la un rezultat conform cu această decizie-cadru este obligată, în temeiul principiului supremației dreptului Uniunii, să lase neaplicate aceste dispoziții contrare deciziei-cadru menționate.”